

M. P. Dobri
prerokavati
v naprej

JOŽE PIRJEVEC

Winston Churchill je na tiskovni konferenci v Kairu leta 1943 dejal, da nikdar ni dobro prerokovati v naprej, temveč da je bolj modro to početi, ko se je dogodek že izpolnil. Človek se pač na tak način ne more zmotiti. Sledil bom njegovemu napotku! Ni mi težko predvidevati, da bomo imeli pri nas v prihodnjih mesecih dokaj živo protislovensko gonjo, če bo prišlo v parlamentu do razprave o globalni zaščiti. Zasedbe italijanskih srednjih šol, krvavili fašistov in melonarjev v Rojano in drugi podobni dogodki že nakazujejo, da gre za več ali manj izdelano strategijo napetosti, ki jo bodo nam sovražne politične sile v kratkem brez dvoma uspešno razvile. Pri tem se postavlja vprašanje, ali bomo Slovenci znali odgovoriti na primeren in premišljen način ali pa nas bodo dogodki spet prehiteli in presenetili. Včasih imam vtis, da smo pred fašisti in njihovimi pomagači nemočni kakor zajec pred kačo naočarko, da otrpimo v nekakšnem atavističnem strahu, nato pa reagiramo prepozno in zgrešeno. Vzemimo kot primer dogodke iz pretekle pomladi, ko na strano in izvalno proslavljanje Francesca Giunte v bistru nismo odgovorili, čeprav je epizoda nudila vse možnosti za široko politično akcijo. Šlo je za očitno apoloģijo fašizma v njegovih najbolj odurnih oblikah, za proslavljanje škvalističnega zločinca, ki se ga še zmeri fašisti sramujejo. Če bi takrat povzeli primeren korak in enodušno dvignili svoj glas (morala bi ga seveda podpreti tudi jugoslovska diplomacija, ki pa je zagometno molčala), bi naš protest odjeknil v vsej italijanski demokratični javnosti in jo prisilil, da se zamisli o nerešenih problemih med nami in državo, v katero smo vključeni. Nič se ni zgodilo, naša nemoč pa je še podkrepila fašiste, ki so med volilno kampanjo začeli manifestirati po okoliških vaseh, kjer se že desetletja niso upali javno prikazati. Takrat smo se končno premaknili, zagnali smo vik in krik, prišlo je celo do incidentov, ki pa so v bistvu bolj koristili našim nasprotnikom kot nam, saj so se ti lahko sklicevali na svojo ustavno pravico, da propagirajo za svojo stranko kjerkoli se jim zdi primerno, in nas celo obtoževali, da ne spoštujemo pravil politične igre. Če naj nas pretekle izkušnje kaj naučijo, potem naj nam letošnja pri- neseta vsaj spoznanje, da tudi v političnem življenju ne gre brez predvidevanja, načrtovanja in oblikovanja primerne, različnim možnostim prirojene strategije. To pa je mogoče samo, če pravilno ocenimo razmere in sile, s katerimi se bo treba spopasti, pa tudi svoje moči in zaveznike, na katere lahko računamo. Poglejmo najprej, kakšna je slika, ki nam jo ponuja nasprotni tabor. V njem imamo opravka z različnimi skupinami, ki jih ženejo sicer skupni cilji pa so po svoji vsebini vendarle raznolike. Tu sreča fašiste in nacionaliste starega kova, ki jih daje antislovenska steklina, proti kateri ni zdravila. Med njimi kroži parola — kakor sem slišal iz verodostojnega vira — da je treba nastopiti proti Slovencem z batino. Ugovor tistih, ki imajo kaj soli v glavi, da se je ta «brahmalna» politika, kakor bi rekli Nemci, izkazala za neuspešno in celo italijanskim interesom škodljivo, med omenjenimi pretepači ne najde odziva, češ, to je stvar preteklosti, generacije, ki je izgubila vojno. Mi smo drugačni, mi smo udarnejši!

Pomembnejši in nevarnejši od fašistov so v nasprotnejem taboru pristaši Liste za Trst, ki je v zadnjih mesecih pokazala svoje pravo lice. Kakor Saloma pred Herodom je Lista v svojem plesu nonšalantno spuстила na tla vseh sedem tančic in zablestela v svoji protislovenski, šovinistični in fašistoidni nagoti. Njen sedanjí leader, Gambassini, ki je očitno zamenjal spretnega akrobata

Libanon morda v ospredju današnje vladne seje

Pertinijev predlog o umiku iz Libanona povzročil žolčne polemike v vladi

Predsednik vlade Craxi v veliki zadregi, saj so mnjenja v večini kar se da deljena

RIM — Ministrski svet se bo danes morda ukvarjal z libanonskim vprašanjem. Polemika o umestnosti umika italijanskega vojaškega kontingenta iz Libanona, kot je zelo jasno predlagal predsednik Pertini, je v ospredju političnega dogajanja, čeprav se o njej govori na tiho in zelo previdno. V vladi so mnjenja deljena in prevladuje velika zadrega: po eni strani se je tajništvo KD odločno izreklo za Pertinijev predlog (prav danes objavlja njeno glasilo «Il Popolo» komentar, v katerem pravi, da se je položaj v Libanonu tako spremenil, da je treba ponovno preučiti umestnost italijanske prisotnosti v Bejrutu). Pertinija odkriti podpira, in to od vedno, zunanji minister Andreotti, in nikakor ni naključje, da ga je predsednik republike javno pohvalil.

Po drugi strani pa so tu republikanci, ki so besni. Včeraj je obrambni minister Spadolini imel s Craxijem zelo živahen pogovor. Med obeh taboroma pa je prav predsednik vlade, ki je očitno v zadregi. Da je politično vzdušje skrajno negotovo

pričata tudi dva komunikeja, ki sta ju objavila enega Kvirinal, drugega pa predsedstvo vlade. V obeh odločno zanikajo, da bi kdorkoli in na katerikoli način vplival na predsednika republike, da bi spremenil ali omilil poslanico, ki jo bo 31. decembra naslovil na italijanske državljane in pozval italijansko vlado, naj takoj umakne svoje vojake iz Libanona.

Craxiju vsekakor ni zavidati, saj se po eni strani strinja s Pertinijevo zahtevo, po drugi pa je podvržen močnim ameriškim pritiskom, katerih glasnik je obrambni minister. Zaradi tega bi Craxi najraje videl restrukturacijo se pravi zmanjšanje števila italijanskih vojakov v Libanonu. Skratka Craxi in Andreotti bi se hotela umakniti iz libanonskega močvirja brez velike reklame, da ne bi skaličila odnosov z ZDA.

Najbolj razkačen je seveda Spadolini, ki je včeraj stopil v stik s Craxijem in s Forlanijem, da bi pred današnjo vladno sejo skušal izdelati enotno stališče, kar pa mu je spodletelo. R. G.

V BEJRUTU SKUŠAJO UTRDITI PREMIRJE

BEJRUT — Po treh dneh srditih spopadov je včeraj v Bejrutu zavladal mir, ki pa je poln napetosti, občasne praske pa dajejo slutiti, da bo premirje kot toliko drugih v preteklosti propadlo. Libanonski vojski je uspelo prevzeti vse zapuščene francoske položaje in sedaj nadzira obe palestinski taborišči Sabra in Šatilo. Milicija šiitskega gibanja Amal pa je še vedno gospodar položaja v mestnih četrtih Gobeiri in Šia.

Medtem pa je včeraj saudska libanonski posrednik Rafik Hariri začel v Bejrutu posvetovanja o uresničitvi svojega načrta utrjevanja premirja s pomočjo nevtralnih, grških in italijanskih, vojaških opazovalcev v Šufu. Predsednik Džemajel in njegov premier Vazan sta se sestala z diplomatskimi in vojaškimi predstavniki štirih zahodnih držav, ki so poslane svoje čete v Bejrut. Kot kaže so se domenili, da bodo večnacionalne sile odslej pravočasno obvestile libanonsko armado, ko bodo spremenile svoje položaje. Francozi so se namreč včeraj ponovno umaknili z dveh položajev, ki pa so ju pravočasno zasedli oddelki redne vojske in tako preprečili reprizo «božičnega spopada».

V pričakovanju nadaljnjih razpletov libanonske krize pa so sedaj oči opazovalcev uprte v Sanao, kjer Arafat pripravlja temelje za sklic «narodnega sveta» PLO. Palestinskemu voditelju so v Severnem Jemenu pripravili izredno prisrčen sprejem, kar še potrjuje prepričanje v novo diplomatsko ofenzivo zmernih arabskih držav, ki bi skupaj z Arafatom in Egiptom poiskale kompromisno rešitev za palestinsko vprašanje.

Čilski diktator Pinochet zanikal trditve o odstopu

SANTIAGO DE CHILE — Vodja čilске vojaške diktature general Pinochet je včeraj zanikal vesti, da bo prihodnje leto odstopil in prepustil oblast politikom. Napoved ostavke je prva posredovana radijska postaja čilškega episkopata, ki je navajala, da je bil Pinochetov odstop med drugim predmet pogovora med španskim premierom Gonzalezom in bivšim čilskim ministrom za šolstvo Monico Madariago.

Madariaga je seveda včeraj zanikal te vesti, saj vrši še vedno pomembne funkcije v Pinochetovi diktaturi. Ob vseh teh demantijih pa je odgovorni za objavo vesti o odstopu poudaril, da lahko resnico pove le španski premier.

Vsi dosedanji poskusi, da bi razjasnili vso zadevo so se izjalovili. Španske oblasti namreč molčijo in le navajajo, da je bilo srečanje Gonzalez - Madariaga izključno zasebne narave.

Pinochet je povsem razumljivo zagnal vik in krik, saj je na dlani, da vest skriva splošno željo vseh Čilencev o koncu vojaške diktature.

Skupščina sprejela gospodarsko resolucijo in proračun

Predsednica M. Planinc napoveduje stiskanje pasu tudi za leto 1984

BEOGRAD — Po skoraj enomesečnem usklajevanju je zbor republik in pokrajin skupščine SFRJ včeraj sprejel gospodarsko resolucijo za leto 1984, najpomembnejši letni planski dokument, ki ureja poslovanje gospodarstva in vrsto drugih pomembnih družbenih vprašanj.

Zbor je včeraj med drugim sprejel tudi spremembo zakona o deviznem poslovanju in kreditnih odnosih s tujino, pri katerem je bilo usklajevanje še posebej zapleteno.

Novi zakon določa, da pred razporeditvijo deviz del denarja delovne organizacije izločijo za potrebe federacije, popolnitev deviznih rezerv, odplačilo posojil, ki jih je v tujini najela narodna banka, za nakup tujega blaga, ki je posebnega pomena za preskrbo prebivalstva in za uvoz energetskih surovin. Zatem pa ima organizacija pravico do dela deviz, s katerimi kupuje surovine in nadomestne dele ter za pokritje svojih obveznosti do tujine. Vse ostale devize bodo prodajali na enotnem deviznem tržišču. Kupovali jih bodo lahko

tudi tisti, ki morajo uvažati surovine in reprodukcijske materiale in za to nimajo svojih deviz.

V sklepnih besedi na seji zbora republik in pokrajin je predsednik zbora Antun Bubić dejal, da je delo zbora potekalo v izjemno težkih pogojih

in da so nekatere važne zadeve opravili v skrajšanih rokih. Sprejetje resolucije in spremljajočih dokumentov, je dejal Bubić, je samo del tega dela in to tisti lažji, medtem ko

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

S 1. januarjem v veljavi novi zakon o deviznem poslovanju

BEOGRAD — S 1. januarjem, ko bo začel veljati spremenjeni zakon o deviznem poslovanju in kreditnih odnosih s tujino, bodo jugoslovanski državljani, ki živijo in delajo v Jugoslaviji na devizne prihranke dobivali obrestni v dinarjih, jugoslovanski državljani, ki so na začasnem delu v tujini, pa bodo lahko izbirali med dinarskimi, deviznimi ali kombiniranimi obrestmi.

Razen delavcev v tujini, jugoslovanski državljani, ki živijo in delajo v domovini, ne morejo imeti deviznih računov v tujini in se tam tudi ne smejo zadolževati. To praktično pomeni, da zunaj države ne smejo imeti tekočih in drugih računov, tujih hranilnih knjižic in kreditnih kartic, ki jih izdajajo tujci, ne smejo kupovati tujih vrednostnih papirjev in se zadolževati zunaj države. (dd)

Srečanje med papežem in Agco

RIM — Kakor poročamo na dvanajsti strani, je bil papež Janez Pavel II. včeraj v zaporu Rebibbia v Rimu. Ob tej priložnosti se je srečal s 400 izmed 1.500 sedaj v tej rimski ječi živčih zapornikov, katerim je med drugim izkazal svojo zavzetost za spoštovanje človeškega dostojanstva in pravice zapornikov, da se vrnejo v družbeno življenje. Po obredu v jetniški kapeli se je papež 20 minut na štiri oči pogovarjal s svojim atentatorjem Alijem Agco. Temu pogovoru ki je bil v posebni samsici in ob odprtih vratih, ni prisostvoval nihče in bo po volji obeh udeležencev tega pogovora ostal v tajnosti. O tem dogodku je ostal samo tale fotografski «zapis», ki ga je posnel uradni vatikanski fotograf.

Mnenje o podrobnem načrtu za Kríž

Rajonski svet za zahodni Kras je na svoji zadnji seji izglasoval mnenje o osnutku podrobnega regulacijskega načrta za Kríž, ki bo po odobritvi občinskega sveta postal sestavni del splošnega občinskega regulacijskega načrta.

Ugodno mnenje zadeva zlasti normativ, medtem ko se je zahodnokraški svet odločno izrekel proti širjenju cest in proti urejanju novih parkirišč, po katerih resnici na ljubo v vasi ne čuti nihče potrebe. Uresničitev teh posegov pa bi privedla tudi do razlastitev zasebnih zemljišč.

Rajonski svet, ki je v celoti sprejel predloge domačega prebivalstva, je dokazal, da mu je glavna skrb ohranitev narodnostnih in kulturnih znamenitosti Kráza. Študijska komisija v preteklosti pre malo upoštevala.

Silvestrovo: doma, v kraški gostilni ali planinah, toda v znaku varčnosti

Kakor že božič, tako bo tudi Silvestrovo pokazalo, da so postali ljudje v naših krajih zaradi postrujoče se gospodarske krize varčnejši. Naši telefonski pogovori z osebjem turističnih in potovalnih uradov so pokazali, da so se Tržačani za konec leta v manjšem merilu opredelili za potovanja, kot lansko in prejšnja leta, a razgovori z upravitelji in lastniki restavracij in gostiln v mestu in okolici so potrdili, da nameravajo krajanje tudi za silvestrsko večerjo manj porabiti denarja, kakor so ga v preteklosti.

Kako je s potovanji, ali boljše izleti tja skozi zasneženih letu v novo? Kdor se je odločil, da praznuje novorojenčka kje daleč od doma, si je omislil tokrat krajši, le dvo-ali tridnevni izlet, sicer v premmogem primeru v Jugoslavijo. Eni bodo obiskali Bled, Zatrnik in Polklučko, drugi Bohinj in Vogel, tretji bodo odšli v toplejšo Istro, na Kvarner (redkejši globlje na jadransko obalo) in tako dalje, nekateri (pravzaprav jih je precej) bodo pa silvestrovali kar v Lipici in številnih drugih obmejnih krajih v naši matični domovini ter tam morda tudi strateško noč prespali.

Tisti, ki so se namenili najmanj za

teden dni smučat, bodo prav tako zavili v slovenske pa tudi hrvaške hribe in planine, dosti pa jih bo odšlo v italijanska in avstrijska zimskošportna središča. Hotelske sobe na Tridentskem in v alpskem delu Furlanije - Julijske krajine so na primer že pred kakimi dvajsetimi dnevi polno zasedene.

Kdor si lahko več privoščiti, se bo s potovalno agencijo za Novo leto odpravil v London ali na klasično turo v Budimpešto, na Dunaj, dalje na Kanarsko otočje pa tja do tropskih paradizov, kot so Sejšeli in Maldive. O daljših potovanjih, kot na primer na Daljni vzhod, nismo čuli: to je domena tistih, ki za kaj takega ne čakajo Silvestrovega.

Marsikdo iz našega mesta ali okolice bo odpotoval tudi v notranjost Jugoslavije, na ogled Beograda, Zagreba in Celja, oziroma v italijansko notranjščino (vendar predvsem, ker ima tamkaj sorodnike), zanimivo pa je, da so tudi taki Tržačani, ki so se že podali na pot do Avstralije obiskat svoje drage, ki jih že kdo ve koliko časa ne vidijo in slišijo. Prav tako je zanimivo, da letos tovarne niso priredile skupnih izletov delavcem, ki so bili v navadi v preteklosti; le kako bi jih, ko pa so

delavci doma.

Kaj pa tisti, ki ostanejo za Silvestrovo v domačem okolju? Mnogo več, kakor pred letom dni, jih bo Novo leto dočakalo kar doma v družinskem ali tudi prijateljskem krogu. Mnogi se bodo zbrali na prijateljevem domu, to bodo predvsem zakonski pari. Drugi se bodo razkropili po gostilnah in restavracijah v mestu in okolici, kjer pa so nam včeraj potožili, da zaenkrat nimajo toliko rezervacij kakor so jih imeli v tem času v lanskem decembru. Sicer pa, so pripomnili, počakajmo še nekaj dni. Medtem ko je v preteklosti skoraj vsaka gostilna v mestu, ki je imela količkaj prostora za udobno počutje za mizo, priredila silvestrsko večerjo, čeprav skromnejšo, so se gostilničarji po večini sedaj temu odpovedali, a isto velja celo za lastniške priznane restavracije na Krasu. Nekateri med njimi so se sicer izgovorili, da nimajo glasbe. Kakor koli že, obračun bo možen seveda le prvega januarja.

● **Evropski poslanec** in bivši tržaški župan Manlio Cecovini bo imel danes popoldne v restavraciji pri Subanu srečanje z novinarji na temo: «Evropska zveza, upanje za Evropo».

Štipendije trgovinske zbornice v prid vajejstvu v obrti in mali industriji

Odbor trgovinske zbornice je sklenil pomnožiti z 20 na 24 število tako imenovanih delovnih štipendij, ki so namenjene obrtniškim in maloindustrijskim podjetjem za lažje najemanje vajencev in vajenk. Sklep sodi v okvir svojevrstnega načrta za tekoče vključevanje mladih v delovni svet, ki bo z ene strani priložilo svežega kisika podjetnikom, z druge pa pomagalo redčiti vrste brezposelnih.

To pa še ni vse. Če se bo poskus trgovinske zbornice s štipendijami obnesel, bo to po vsej logiki moralo čimprej spodbuditi pristojno deželno oblast k izdatnejšim finančnim posegom v korist razvoja vajejstva, to pomeni za delno kritje izdatkov, ki jih imajo delodajalci za vzdrževanje vajencev; ti izdatki so danes veliki in zato si marsikdo vajenca, ki ga sicer potrebuje, ne more privoščiti. Pravzaprav je to že stara pesem: stanovske organizacije obrtnikov in med njimi Slovensko deželno gospodarsko združenje, že dolgo čakajo od zadolženih oblasti ukrepanje v tej smeri, medtem pa nekateri poklici odmirajo.

Pa tudi deželni denar ne bo še dovolj. Pri trgovinski zbornici menijo, da je treba korenito revidirati tako državno kot deželno zakonsko besedilo o ravnanju za vajenci in ga prilagoditi sodobnim razmeram oziroma gospodarski krizi.

SNIA: tekstilna proizvodnja v pozabo?

Ko pišemo o krizi industrijskih podjetij, navajamo po navadi le največje obrate. V resnici je v tiski tudi mnogo manjših tovarn, med njimi tekstilna tovarna FTA, nekdanj Snia Viscosa. Lepo število delavcev je v dopolnilni blagajni in ne vedo, če in kdaj bodo spet lahko poprijeli za delo, v skrbeh pa so tudi tisti, ki so zaenkrat še na delovnem mestu. Zakaj?

Na nedavnem sestanku med deželnim odborom za industrijo in zastopstvom družbe Snia je slednje povedalo, da bodo naložbe v prihodnjem letu usmerjene prvenstveno v proizvodnjo, ki je namenjena državni obrambi in raziskovanju vesolja; kemijski in tekstilni proizvodnji ostanejo drobne.

Enotna sindikalna zveza uslužbencev tekstilno-oblačilne panoge FULTA je spričo zaostrovanja razmer v tovarni FTA ustanovila poseben koordinacijski odbor za usklajevanje pobud v korist delavcev v dopolnilni blagajni. V odbor s sedežem pri CGIL, Domjo, tel. 829681, so bili imenovani Affinito, Tramontina in Trevisan, ki so na voljo prizadetim vsak torek in petek od 10. do 12. in od 15. do 17. ure.

Mnenje zahodnokraškega rajonskega sveta

Osnutek regulacijskega načrta za Križ je treba izpopolniti in tudi popraviti

Stara «kaluna», ki je bila obsojena propadu

Zahodnokraški rajonski svet je na svoji zadnji seji v tem letu dokončno izdelal in odobril mnenje o osnutku podrobnega regulacijskega načrta za Križ, ki sta ga po naročilu tržaške občine izdelala arhitekta Kokorovec in Ruggiero. Mnenje so podprli svetovalci KPI, PSI, KD in Slovenske skupnosti, medtem ko sta zastopnika Liste za Trst glasovala proti. Kot je v uvodnih besedah povedal predsednik Slavko Štoka, je mnenje rajonskega sveta o omenjenem urbanističnem osnutku sad posvetovanj, ki so jih predstavniki tega izvoljenega telesa imeli z raznimi strokovnjaki ter zlasti hoženj in potrebe kriškega prebivalstva, ki so prišli do izraza na javnem sestanku v Domu Alberta Sirka.

V dokumentu rajonski svet za zahodni Kras poziva občinsko upravo, naj čimprej odobri podrobne regulacijske načrte za Križ, Prosek in Kontovel in tako omogoči prizadetemu prebivalstvu ustrezne stanovanjske rešitve ob ohranjanju ter ovrednotenju narodnostnih, kulturnih, družbenih in gospodarskih značilnosti teh krajev. Mnenje o osnutku za Križ, ki sta ga izdelala arhitekta, je na splošno ugodno, ob tem pa je rajonski svet posredoval občinskemu odboru nekatere pripombe in popravke, ki bodo v nadaljevanju formalnega postopka brez dvoma imeli svojo težo.

Pri uresničevanju tako imenovanih izvršilnih norm je tako svet izrazil nujnost, da morajo slednje biti veliko bolj jasne in popolnejše kot v prvotnem osnutku in da bo treba na vsak način še izboljšati odnos med normativom in med planimetričnim orisom, ki sedaj v marsikaterih členih otežkoča interpretacijo celotnega načrta. Dokument navaja kot primer prepise, ki urejujejo razporeditev novih gradenj, kar bi zahtevalo novo preverjanje posledic teh gradenj v urbanističnem kontekstu vasi.

Zahodnokraški svet tudi ugotavlja, da v osnutku podrobnega regulacijskega načrta ni omenjena ureditev kanalizacije, kar v tem trenutku negativno pogojuje vsakršni gradbeni poseg kot tudi obnovitev obstoječih stavb. Zato poziva občinski svet, da vzporedno s tem načrtom odobri tudi načrt za kanalizacijo. Tudi glede načrta za širjenje nekaterih vaških cest so rajonski svetovalci v celoti sprejeli predloge in sugestije Križanov, ki so se odločno izrekli proti takim posegom, za katere v vasi res ni čutiti potrebe. Vrh vsega pa bi širjenje nekaterih cest privedlo tudi do razlastitev zasebnih zemljišč. V tem okviru rajonska skupščina zahteva, da se iz osnutka popolnoma odstrani ta problematika. Isto velja tudi za načrtovana parkirišča pri cerkvi sv. Roka, pri občinski izpostavi in za tista, ki so vezana na obalno obvoznico, razen parkirišča pod Sirkovim domom, ki je že povezano na cesto, ki pelje proti Sv. Roku. Ob koncu pa rajonski svet že sedaj izraža svoje odločno nasprotovanje morebitnemu uvajanju takozvanih večletnih izvršilnih načrtov, ki bi bili usmerjeni v razlaščanja zem-

ljišč in obvezne gradnje in to stališče utemeljuje s potrebo po zaščiti sedanjih etničnih, kulturnih in družbenih značilnosti Križa.

To mnenje je predsednik Štoka že posredoval tržaški občinski upravi, sredi januarja pa bi morala o tem sklepati občinska urbanistična komisija. Zadnja beseda pa seveda pripada občinskemu svetu, ki bi moral o podrobnem regulacijskem načrtu za Križ razpravljati predvidoma februarja ali najkasneje marca. S tem se je tudi končal prvi del zapletene in zahtevnega postopka, na katerega so morali Križani čakati približno petnajst let. Zahodnokraški rajonski svet pa je medtem že začel proučevati podobna osnutka za Prosek in Kontovel. Širša posvetovalna akcija o teh dveh načrtih bo stekla takoj po novem letu.

Nepričakovan odstop prof. Fabia Rocce

Komaj pet mesecev po imenovanju je nepričakovano odstopil predsednik tržaškega Eksperimentalnega geofizikalnega observatorija, prof. Fabio Rocca. Svoj neprekljivi odstop je prof. Rocca utemeljil z «objektivnimi težavami» pri upravljanju observatorija, ki šteje 128 nameščenecv in kakih štirideset pogodbenih sodelavcev.

Pismo uredništvu

Omalovažujoč odnos do slovenščine

Cenj. g. urednik!

V božični številki Primorskega dnevnika ste objavili izjavo dijaških predstavnikov v zavodskem svetu goriškega trgovskega zavoda Ivan Cankar. Tekst ste opremili z zelo poudarjenim naslovom, tako da je takoj pritegnil mojo pozornost. Z zanimanjem sem ga začela prebirati, a moje zanimanje se je kmalu spremenilo v razočaranje in užaljenost.

Svoje občutke naj strnem v štiri vprašanja:

1. Ni dolžnost urednika, ki sprejema priložnostne dopise, da jih tudi jezikovno opili, če se mu zdijo vredni objave?
2. Kako je mogoče, da nimajo slovenski dijaki, ki so dopis sestavili, toliko razgledanosti in kritičnosti, da bi vsaj podvomili v svoje jezikovno znanje in koga naprosili, da bi jim tekst pregledal?
3. Mar ne izraža tako pisanje žaljivega in omalovažujočega odnosa do slovenščine in do Slovencev?
4. Se vsi dovolj zavedamo, da veljajo v slovenščini tudi pravila, ki se jih moramo ponižno učiti in se po njih ravnati?

Nada Pertot

● Z licitacijo pod predsedstvom odbornika Orkanda so na tržaški občini oddali do'ra za ureditev ulic Almerigotti in Monfalcon. Predviden strošek znaša 64 milijonov lir.

● Tržaška občina sporoča, da bodo od 2. januarja 1984 uradi javnih redarjev poslovali vsak dan od 10. do 13. ure.

Interpelacija PSI v deželnem svetu

Zakaj morajo ostareli v zavode?

Socialistični svetovalci v deželnem svetu so mnenja, da deželna uprava ne spoštuje načel zakona št. 35 o oskrbi ostarelih državljanov. Le-ta določa, da mora dežela pospeševati posege, ki so alternativni zavodom in ki priletnim ljudem nudijo možnost, da ostanejo v domačem okolju, ne da bi jih iztregali iz njihove socialne in kulturne sredine. Zakon jim tudi jamči možnost svobodne izbire med alternativnimi službami in hospitalizacijo, ki mora biti v skladu z vrednotami svobode in dostojanstva.

V interpelaciji socialisti ugotavljajo, da ostajajo ta pravila le na papirju, kajti v nekaterih občinah, še posebno pa v tržaški, kjer je odstotek ostarelih izredno visok, se dogaja prav narobe. Prispevki, ki jih morajo plačevati svojci ostarelih v zavodih, so namreč nižji od onih za oskrbo na domu. To pomeni, da javne institucije oškodujejo službo, ki je ena bistvenih in med najkakovostnejšimi za preprečevanje sprejemov v zavode.

Socialisti zato sprašujejo, če misli deželna uprava preveriti, kako občine dejansko izkoriščajo deželne prispevke in če tako ravnanje resnično jamči priletnim ljudem svobodno in dostojanstveno življenje.

Prispevek dežele za otroške vrtece

Dežela bo izdala 750 milijonov lir za finansiranje dejavnosti v otroških vrtcih. Sklep je včeraj sprejel deželni odbor na predlog odbornika za šolstvo, ki je v predstavitvi pojasnil, da obiskuje vrtece (občinske in zasebne) 15.544 otrok iz vse dežele. Od teh je 3.922 vpisanih v občinske, kar 11.622 pa v zasebne otroške vrtece. V gorskih občinah znaša njihovo število 1.322 (1.176 obiskuje zasebne, 146 pa občinske). Prispevek bodo razdelili v sorazmerju z vpisanimi otroki, z izjemo gorskih občin, za katere je povišan za 30 odstotkov.

VATOVEC

ULICA MACHIAVELLI 28 — TRST — TEL.: 69076

UGODNE CENE
VLJUDNOST
DOMACNOST

PRODAJNA GALERIJA KRAŠKEGA POHIŠTVA

(skrinje, skledniki, vintle, kredence)

Bogata izbira izdelkov iz lesa in keramike, ter ročnih del s kraškimi motivi primerni za vsakršno darilo.

OD 4. DECEMBRA DALJE ODRTO TUDI OB NEDELJAH
OD 10.30 DO 13.00 IN OD 15.00 DO 18.00

Cesta Nabrežina - Šempolaj (100 m po želez. prehodu)
(Tel.: 200-282)

Uvedba smetarske službe v števerjanski občini

Odločitev sprejel občinski svet na zadnji seji

S prihodnjim letom bodo tudi na območju števerjanske občine vpeljali službo pobiranja in upepeljevanja smeti. Delovati bo pričela predvidoma marca meseca, kajti do takrat je v veljavi dovoljenje dežele za odkrivanje odlagališča, ki ga je občina uredila na Močilih.

Sklep o uvedbi smetarske službe so sprejeli na zadnji seji občinskega sveta, v petek zvečer, po daljši razpravi. Na isti seji so odobrili tudi osnutek pravilnika za delovanje te službe in tudi določili tarife. Gospodinjstva bodo plačevala po 300 lir za kvadratni meter površine, gostinski in trgovski obrati pa po 1000 lir za kvadratni meter. 300 lir po kvadratnem metru bo treba plačati tudi za druge lokale, ki ne sodijo v zgoraj omenjeni dve kategoriji.

Sejo je vodil župan Klanjšček, ki je uvodoma pojasnil, da z ozirom na pretežno kmečki značaj občine, uvedba smetarske službe ne bi bila potrebna, vendar je občina bila po zakonu prisiljena sprejeti tak ukrep.

Po dosedanjih ocenah bo nova služba veljala občinsko blogajno okrog 20 milijonov lir, kar pa bodo morali v glavnem kriti občani sami, s plačilom davka za odvažanje in upepeljevanje smeti. Tarife, oziroma predlog za tarife je občinski odbor izdelal na podlagi informacij glede stroška storitve v drugih po strukturi podobnih občinah. Po vsej verjetnosti zgoraj omenjene tarife ne bodo zadostovale za pokritje celotnega stroška in jih bo treba proti koncu leta, po preizkusnem obdobju spremeniti, oziroma prilagoditi. Službo namerava občinska uprava dati v zakup, kajti, da bi za to skrbel sama z lastnimi uslužbenci

in sredstvi je v tem trenutku nemogoče.

Precej besedi je bilo na petkovi seji glede določanja prostorov, ki so podvrženi plačilu davka. Tako bo treba plačati davek na površino vseh bivalnih prostorov in drugih stanovanju neposredno priključenih prostorov (garaže). Pri odmeri davka bodo upoštevali tudi površino vinskih klet. Ne pridejo v poštev prostori, kjer se proizvajajo posebni odpadki (npr. živinski hlevi, tople grede itd.).

Župan Klanjšček je svetovalce nadalje seznanil, da bo 5. januarja dražba za oddajo del za izvedbo priključkov na novo vodovodno omrežje. Na razpolago za ta dela ima občina 150 milijonov lir prispevka.

Svetovalci so nadalje na petkovi seji izrazili ugodno mnenje glede načrta preureditve kmečke hiše v Rovesci v objekt namenjen kmečkemu turizmu.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

v sodelovanju z
ZVEZO SLOVENSkih KULTURNIH DRUŠTEV
in
ZVEZO SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE

Dušan Kovačevič
RADOVAN TRETJI

Jutri, 29. decembra, ob 20.30 gostovanje Slovenskega stalnega gledališča v kulturnem domu v Sovodnjah.

Tragično dejanje trgovca v Trziču

Našli so ga mrtvega v avtomobilu

Zelo hitro se je včeraj dopoldne v Trziču razširila vest o tragični smrti 50-letnega trgovca Nella Corrada iz Trziča, Ulica Giorgione 4. Našli so ga mrtvega včeraj zjutraj, v kraju Marina nuova, nedaleč od ribiških bark. Možakar je naredil samomor, zadržal se je z izpušnim plinom avtomobila. Smrt je po prvih ugotovitvah nastopila kakih 10 do 12 ur prej. To pomeni, da se je Corrado odločil za usodni korak že v ponedeljek popoldne ali zvečer.

Zaenkrat še niso znani vzroki tragičnega dejanja. Corrado je do nedavnega vodil znano trgovino jestvin v centru Trziča, prav pred kratkim pa je trgovino prepustil drugim, sam pa kupil znano trgovino s športnimi artikli Braglini, prav tako v središču Trziča.

Zapušča ženo in 19-letnega sina.

Interpelacija Grbčeve in Battella

Komunistična senatorja Grbčeva in Battello sta naslovila ministru za šolstvo interpelacijo v zvezi z odprtjem slovenske sekcije pri tehnično-industrijskem zavodu v Gorici. V interpelaciji ugotavljata, da imajo pripadniki

† V 74. letu življenja nas je zapustil v ponedeljek, 26. decembra, zvečer naš dragi mož, oče in stari oče

Venceslav Černic

Pogreb bo danes, 28. decembra, ob 14. uri iz mrliške veže goriške splošne bolnišnice v župno cerkev v Gabrjah, kjer bo pogrebna maša ob 14.30.

Žena in otroci z družinami

Gabrje, 28. decembra 1983

Društvo krvodajalcev iz Sovodnj izreka iskreno sožalje svojemu predsedniku Branku Černicu ob izgubi očeta Venceslava.

Družini Černic izrekajo ob boleči izgubi očeta Venceslava iskreno sožalje člani in odbojkarji SZ Olympia.

Člani mešanega pevskega zbora Oton Župančič izrekajo Jerici Volčič iskreno sožalje ob smrti brata Ivana.

Jubilej pobratenja med Novo Gorico in S. Vendemianom

Občinska skupščina v Novi Gorici se bo danes, 28. decembra, sestala zadnjič v tem letu. Zasedali bodo vsi trije skupščinski Zbori. V obravnavi bodo številne zadeve s področja redne uprave oziroma delovanja občine, potem pa bo slavnostni del seje. Spomnili se bodo desete obletnice odkar je občina Nova Gorica pobratena z občino San Vendemiano v pokrajini Treviso.

Predsednik občinske komisije za stike z zamejstvom Rajko Korenc je delegatom (odbornikom) poslal podrobno poročilo o uspehih sodelovanja med obema občinama. V poročilu tudi navaja, da se v pobrateni občini San Vendemiano prizadevajo za uvedbo tečaja slovenščine, zunaj šolskega programa. Pred leti je takšen tečaj že bil in je imel nad 30 slušateljev, otrok in odraslih.

Posojilo tržiški občini

Tržiška občina je pred kratkim podpisala pogodbo o najemu posojila v višini 5 milijard lir z Banco di Sicilia. Z omenjenimi sredstvi bodo dokončali izgradnjo doma upokojevcov v kraju Crociera (v ta namen bodo porabili 3,5 milijarde lir) ter finansirali nekatera druga manjša dela.

Kino

Gorica

VERDI 17.30–22.00 «Il ritorno dello Yedi».

VITTORIA 17.30–22.00 «La chiave». Prepovedan mladini pod 18. letóm. CORSO 16.30–22.00 «Il libro della giungla»; izven programa «Il canto di Nata'e di Topolino» — risanka.

Trzič

PRINCIPE Danes zaprto. EXCELSIOR 18.00–22.00 «Staying a-live».

Nová Gorica in okolica

SOČA 18.00 in 20.00 «Izjemna žena». Ameriški romantični film. SVOBODA Danes zaprto. DESKLE «Obračun v marketu». Francoska komedija.

Moratti

TRZIČ

Ul. S. Paolo 135
Tel. 0481/73180

- ◆ TALNE IN STENSKÉ KERAMIČNE OBLOGE
- ◆ OPREMA ZA KOPALNICE
- ◆ DODATNI IN OKRASNI ARTIKLI

Prodaja in izvedba del

OD 10. 12. 83 DO 30. 1. 84 POSEBNA PRODAJA S POPUSTI DO 50% VSEGA BLAGA NA ZALOGI

Obvestilo občini

PK

CENTRO
ELETTRONICO

UL. ROMA 8

TRZIČ

ŽENSKA - MOŠKA
KONFEKCIJA
casa della maglia
TRZIČ
ULICA MATTEOTTI 2
TEL. 73174

velika izbira ženskih in moških pletenin
kakovost — moda — prava cena

Tragično dejanje trgovca v Trziču

Našli so ga mrtvega v avtomobilu

Zelo hitro se je včeraj dopoldne v Trziču razširila vest o tragični smrti 50-letnega trgovca Nella Corrada iz Trziča, Ulica Giorgione 4. Našli so ga mrtvega včeraj zjutraj, v kraju Marina nuova, nedaleč od ribiških bark. Možakar je naredil samomor, zadržal se je z izpušnim plinom avtomobila. Smrt je po prvih ugotovitvah nastopila kakih 10 do 12 ur prej. To pomeni, da se je Corrado odločil za usodni korak že v ponedeljek popoldne ali zvečer.

Zaenkrat še niso znani vzroki tragičnega dejanja. Corrado je do nedavnega vodil znano trgovino jestvin v centru Trziča, prav pred kratkim pa je trgovino prepustil drugim, sam pa kupil znano trgovino s športnimi artikli Braglini, prav tako v središču Trziča.

Zapušča ženo in 19-letnega sina.

Interpelacija Grbčeve in Battella

Komunistična senatorja Grbčeva in Battello sta naslovila ministru za šolstvo interpelacijo v zvezi z odprtjem slovenske sekcije pri tehnično-industrijskem zavodu v Gorici. V interpelaciji ugotavljata, da imajo pripadniki

† V 74. letu življenja nas je zapustil v ponedeljek, 26. decembra, zvečer naš dragi mož, oče in stari oče

Venceslav Černic

Pogreb bo danes, 28. decembra, ob 14. uri iz mrliške veže goriške splošne bolnišnice v župno cerkev v Gabrjah, kjer bo pogrebna maša ob 14.30.

Žena in otroci z družinami

Gabrje, 28. decembra 1983

Društvo krvodajalcev iz Sovodnj izreka iskreno sožalje svojemu predsedniku Branku Černicu ob izgubi očeta Venceslava.

Družini Černic izrekajo ob boleči izgubi očeta Venceslava iskreno sožalje člani in odbojkarji SZ Olympia.

Člani mešanega pevskega zbora Oton Župančič izrekajo Jerici Volčič iskreno sožalje ob smrti brata Ivana.

slovenske manjšine pravico do šolanja v lastnem jeziku, da pa te pravice še ne morejo uresničiti, ker ne razpolagajo s šolami vseh smeri. Zato vprašujeta senatorja ministrstvo, kaj namerava storiti, da se uresniči že večkrat izražena zahteva po ustanovitvi zgoraj omenjene sekcije.

Drevi občinski svet v Sovodnjah

Na zadnji seji letos se bo drevi stal občinski svet v Sovodnjah. Na dnevnem redu se je odobritev načrta za popravilo poslopja osnovne šole v Gabrjah in načrta za prekritje šole v Rupi, odobritev pravilnika o poslovanju občinske knjižnice, dodelitev denarnega prispevka manj premožnim občanom, izplačilo prispevka KD Sovodnje za organizacijo občinskega praznika in še nekaj drugih točk. Seja občinskega sveta bo ob 19.30.

Konec stavke v tržiški bolnišnici

Uslužbenci tržiške bolnišnice, zaposleni v kuhinji in pralnicah so prekinili stavkovno gibanje. S strani pristojnih funkcionarjev KZE so namreč prejeli zagotovila, da bodo v najkrajšem možnem času skušali izboljšati delovne razmere in tudi poskrbeli za usklajevanje, oziroma dopolnitev organika in rešitev drugih vprašanj.

Novoletna voščila

Župana Nove Gorice in Gorice, Zorko Debeljak in Antonio Scarano, sta si izmenjala voščila in želje ob Novem letu 1984. Gre za tradicionalno dejanje, ki pa izraža dobre odnose in sodelovanje, ki se poglobljajo in razvijajo med obema mestoma ob meji. V voščilih župana poudarjata voljo in želje, da se takšno vzdušje nadaljuje, pri čemer bo moč rešiti tudi razna vprašanja, ki se tičejo bodisi Nove Gorice kot Gorice.

Tatič aretiran pri belem dnevu

Agenti goriške kvesture so v ponedeljek popoldne aretirali 32-letnega Giuseppe Partipila iz okolice Barija zaradi poskusa tatvine. Mož je okrog 15. ure v Ulici 9. avgusta sumljivo stikal okrog renaulta, ki je last nekega uslužbenca APT. Namestnik je ukrasti avtoradio, toda prihod policijskih agentov mu je prekrizal račune.

habitat
vestecasa s.a.s.

Drevored Verdi 40-42
TRZIČ — Tel. 0481/40148

ZAVESE — PREPROGE
PRESITE ODEJE

DARILA, POLNA
TOPLINE
BARVITOSTI
LJUBEZNI

Strankam poklonimo tradicionalni stenski koledar

Panasonic Car Audio

Stereo naprave za avtomobile in plovila

za vašo varnost na morju
nabavite si radiotelefon VHF
pri

HI-FI CAR

TRZIČ — Ul. F.lli Fontanot 3
Tel. 0481/45382

STEDILNIKI, PRIKLJUCENI NA CENTRALNO GRETJE MED KUHANJEM OGREVAS CELO STANOVANJE IN MNOGO PRIHRANIS

Podrobnejša pojasnila ti nudi

B CERAMICHE
Brunetta Aldo

TRZIČ — Ul. A. Colombo 15 — Tel. 0481/72129

Prispevek filatelistov sožitju ob meji

Doberdobska hranilnica v Il Territorio

Z deseto številko revije *Il territorio*, ki je izšla te dni, so presegli 1.100 strani in vsega skupaj prodali 20.000 izvodov. To je brez dvoma uspeh za revijo, ki je nastala na pobudo večnamenskega kulturnega središča v letu 1978. Hotela je biti nekak protitež goriškim revijam, ki obravnavajo predvsem Gorico in v katerih so predvsem zgodovinski spisi. Revija *Il territorio* je v teh letih (kljub lanski finančni krizi) dokazala, da zna ceniti tako sodobno dogajanje kot preučevanje preteklosti.

V reviji so našli mesto tudi slovenski avtorji in ob koncu vsake številke je tudi slovenski povzetek člankov.

V zadnji, deseti številki časnika Marko Waltritsch piše o doberdobski hranilnici, ki je letos praznovala 75-letnico ustanovitve. O tem smo sicer v slovenskem časopisu že brali izpod peresa istega avtorja, pomembno pa je da so sedaj za ta naš kreditni zavod in njegovo razburkano zgodovino izvedeli tudi italijanski bralci (ne smemo pozabiti da prodajo 2.000 izvodov te revije). Waltritsch podaja tudi prikaz širšega slovenskega združnega gibanja na Goriškem.

V tej številki pa so članki o Perinijevem obisku v Trzinu, o življenju društev (tudi slovenskih) na Goriškem, o zaščiti okolja rečice Cavana (avtor E. Rosmann), Agostino Pirella, nekdanji ravnatelj goriške psihiatrične bolnišnice, objavlja po več letih svoja razmišljanja o takratnih znanstvenih poizkusih Basaglieve ekipe za osvoboditev umobolnih. O delavskem gibanju v Trzinu pišeta Marina Rossi in Silvano Benvenuti, o dvomljivem liku Oberdanka pa Renato De Marzi. V tej številki najdemo tudi spise Biagia Marina, Edde Serre in Anne Vecchiutti, ki so literarnega značaja.

Daljši spis je posvečen pustnim tradicijam v Trzinu, najdemo pa tudi spis o restauratorskem delu fresk v trziški mestni palači.

Zanimivost tvorijo seznam diplomskih nalog na italijanskih univerzah o trziškem območju, seznam knjig z deželno tematiko, ki so na razpolago v knjižnici centra v Ronkah, kot tudi razpredelnice o zaposlitvi na Goriškem.

Ob koncu pa najdemo še kazalo vseh spisov, ki so bili objavljeni v prejšnjih številkah revije. Med temi so jih kar precej prispevali slovenski avtorji na slovensko tematiko. Maria Corsini Armani je napisala «Gli Sloveni del Territorio ieri ed oggi» (št. 1/1978). Karel Černic in Pavel Stranj sta prispevala več spisov: «Il lungo Medioevo degli Sloveni» (št. 1/1978); «La maturazione nazionale slovena, sorgono le contraddizioni: borghesia, contadini e nazionalismi» (št. 2/79); «L'internazionalismo difficile tra i socialisti giuliani» (3/79); «La soluzione del problema slavo nella Venezia Giulia» (4/80). V številki 8 iz leta 1983 je Karlo Černic napisal «L'ovra... kdo bo tvoje hlače nosil», spis o doberdobskem pustu. Jan Zoltan iz Nove Gorice pa je v številki 3/79 napisal «Il ruolo del libro nella zona orientale mistilingue della Repubblica della Slovenia». Aleksandra Devetak in D. Caligaris sta napisala v 2. številki (1979) članek o etnografskem raziskovanju v Zagraju. Seveda je o Slovencih govor še v vrsti drugih spisov italijanskih avtorjev.

O mednarodni manifestaciji za mir na goriški meji, ki so jo priredili v soboto, 3. decembra, goriški in novogoriški sindikati, smo obširno pisali. Dogodek bo ostal zabeležen tudi pri filatelistih, to po zaslugi Filatelističnega društva «Dr. Franc Marušič» iz Nove Gorice.

poštah v Novi Gorici in v Červinjanu. Na obeh žigih sta bila mestna grba obeh mest.

To društvo izdaja že vrsto let posebne ovitke. Ovitek za goriško zabeleženo manifestacijo ima zaporedno številko 24. Na njem je ponatisnjen dvojezični plakat, ki je vabil na to manifestacijo. Ob tej priliki sta tako jugoslovanska kot italijanska poštna uprava dovolili poseben pečat, s katerim so žigosali znamke na poštinih uradih v Novi Gorici in Gorici. Žig jugoslovanske PTT službe je okrogel in ima napis «Sindikati Slovenije - CGIL-CISL-UIL - Jugoslovansko italijanska manifestacija za mir ob meji - Nova Gorica 3.XII.1983». Žig italijanske poštne uprave pa je podolgovat. Na njem je napis: «34170 Gorizia C.P. - Manifestazione internazionale italo-jugoslava - Federazione CGIL-CISL-UIL - ZSS - 3.12.1983». Na italijanski žigu sta italijanska in jugoslovanska zastava, ki sta bili na plakatu manifestacije, ter še poštni rog, ki ga najdemo na vseh posebnih italijanskih žigih. Na jugoslovanskem pa je Picassov golob mira.

Če ostanemo na Goriškem pride tu v poštev tudi posebni ovitek, ki ga je izdalo društvo Gorizia pedala ob priliki mednarodnega kolesarskega srečanja 15. junija 1980. Na ovitku sta tako jugoslovanska kot italijanska zastava. Italijanska poštna uprava je pripravila posebni žig, na katerem je napisano da gre za mednarodno italijansko-jugoslovansko turistično kolesarsko prireditev.

Lahko gremo preko meja Goriške, v furlanski San Daniele del Friuli, kjer sta se ob priliki mednarodne razstave pobratili filatelistični društvi iz San Daniela in Radovljice. V San Danielu so imeli ta dan posebni žig. Posebne numerirane ovitke pa so istega dne zjutraj žigosali z navadnim žigom v Radovljici, popoldne pa s posebnim žigom v San Danielu. Na žigu je napisano da gre za filatelistično pobratenje med San Danielom in Radovljico.

Tudi filatelisti prispevajo na svoj način, v sodelovanju s poštne upravo, za ustvarjanje prijateljstva ob meji. Na sedežu Filatelističnega društva «Dr. Franc Marušič» v Novi Gorici (Dom upokojenecv) imajo na razpolago še nekaj ovitkov z mednarodne sindikalne manifestacije in najbrž še kaj drugih svojih ovitkov. O teh pa bomo spregovorili kdaj drugič.

MARKO WALTRITSCH

Razstave

V predverju avditorija je še ta teden odprta razstava šolskih dokumentov, ki jo je pripravila Goriška državna knjižnica.

V galeriji avditorija je še ta teden odprta antaološka razstava slikarja Roberta Joosa.

FILATELISTICO DRUSTVO RADOVLJICA CIRCOLO FILATELICO SANDANIELESE
10^a RAZTAVA ZNAMK
29 - 30 August 1981

Gibanje prebivalstva v slovenskih občinah

V mesecu novembru so v treh slovenskih občinah na Goriškem vpisali razmeroma malo premikov. Vsekakor pogledimo podatke, ki so nam jih posredovali matični uradi posameznih občin.

DOBERDOB
Rodil se je Kristjan Lavrenčič. Umrla sta Olga Lavrenčič in Giustino Cargneli.

SOVODNJE
Rodila se je Sonja Bin. Umrla so Pavla Rojec, Guerrino Marson in Ivan Petejan.

ŠTEVERJAN
Rodila se je Karin Dornik (rodila se je zadnje dni oktobra, zato je nismo mogli vključiti v prejšnji mesečni pregled).

Silvestrovanje
V Kulturnem domu bo v soboto silvestrovanje z večerjo v priredbi Mladinskega krožka. Za glasbeno zabavo bo poskrbljeno v raznih prostorih. Igrali bodo ansambel Ara Macao, piano bar, na voljo bodo tudi plošče. Rezervacije še danes na ZSKD v Ulici Croce 3 v popoldanskem času.

Oklice sta objavila Luciano Fornasari in Milena Kavčič. Poročil se ni nihče.

Tri osebe so se preselile v občino, dve pa sta se odselili.

Priselile so se štiri osebe, odselitev ni bilo.

Smrti in oklice ni bilo.

Poročili so se Luciano Braida in Antonella Gregori ter Davil Pintar in Nadia Fontan.

V občino se ni priselil nihče, odselilo pa se je pet oseb.

Med nebom in peklom

Obisk je odložil zavoljo del pri preurejanju domačije. Ko je popravil strehe vseh treh poslopij, ki so ležale v obliki črke U proti dolini, je še nekaj dogradil. Zimske mesece, ko ga je oviral sneg, je izkoristil za notranje ureditve. V hlevu in na skednju je napravil skrivališče. Bil je tesar, lesa je imel dovolj iz lastnega gozda, in v užitek mu je bilo, ko je usposabljal svoj dom za trdnjavo, ki bo kos tudi nepredvidenim preizkušnjam. V hišni kleti sta z očetom skopala pravi bunker, ki je imel zunaj zračnik in v leseni lopi zasilen izhod.

Vsa ta dela so se toliko zavlekla, da je šele na spomlad zapregel konja in se odpeljal od doma. Z lahkimi tovornim vozom, na katerega je naložil nekaj oglja za kovače, se je odpeljal v mesto ob reki.

Bratu pokojne žene, Andreju, delavcu v lesni industriji, je pripeljal nekaj jabolk. Andrej je imel Osojnika za nepolitičnega človeka, odmaknjenga v nedostopne gmajne, za čudaka, ki sovraži Italijane, ne razume pa delavskega gibanja. On, Andrej, je bil že dalj časa vključen v komunistično celico. Osojnik se ni izdal, da je pri Tigru. Ne le zato, ker so komunisti gledali tigrovce za nezaupanjem, temveč

tudi zato, ker ni vedel, če bi Andrej vzdržal v rokah policije. Bil pa je presenečen, ko je izvedel, da se je Andrej pravkar vrnil iz zapora. Na široko mu je razlagal, kako je OVRA zaprla večje število sumljivih Slovencev v mestu. Varnostni komisar jih je trdo prijemal. Zaslisevali so jih nekaj noči nepretrgoma, jih pretepal in jih nalivali z ricinusovim oljem. Hoteli so iz njih izsiliti priznanja, da so tigrovci ali pa pripadajo komunistični partiji. Pa tudi za «kanale» prek meje so se zanimali.

«Osojnik, tako ti povem,» je dejal Andrej. «Ne bi jim rad padel še enkrat v roke!»

Zavihal je rokave in odpel srnjaco. Pokazal je nezaceljene sledove biča.

«Osojnik, tudi zate so se zanimali, ker se ustavljaš pri nas. Pazi se!»

«Jaz se ne ustavljam samo pri tebi. Mene ne bodo! Brez skrbi bodi!»

«Zakaj pa tebe ne?! Tudi tebe lahko potlači noter kak znanec, kakor je mene!»

«Prvič me ne bodo zato, ker se ne ukvarjam s politikom. Drugič, ker jim ne bom dal nobenega povoda. Sicer pa vedo, da jim reven hribovski kmet ne more škodovati. Kaj si pa mislim, ne bom nikomur razlagal.»

gov ovčarski pes in mahal z repom. Ustavil se je pri kovaču Nejčku na bregu. Iz kovačnice je odmevalo enakomerno udarjanje kladiv po razbeljenem železu. Ob vodi se je vrtelo kolo, ki je gonilo meh. Osojnik je razložil nekaj vreč oglja k vratom in zavpil v delavnico: «Oglje sem ti pripeljal!»

S kovačem sta bila skupaj v Galiciji. Mož je bil v ruskem ujetništvu, pa se je vrnil od tam okužen z idejami o prevratih in splošni enakosti. Prva leta po vojni je govoril le o svetovni revoluciji — vsakemu, ki ga je hotel poslušati. Ko so ga Italijani nekajkrat premlatili, je utihnil.

Kovač je Osojniku postregel z vinom in malico. Umaknila sta se iz delavnice v kuhinjo. Žena ju je pustila sama, da sta lahko udrihala po Italijanih in tistih slovenskih dobičkarjih, ki so se jim uklonili zavoljo gmotnih koristi. Zgrazala sta se nad trgovci z mesom, ki so bogateli tudi v letih nastopajoče krize, in po špekulantskih gostilnah, ki so spriče množice gradbenih delavcev, vojakov in obmejnih uradnikov rasle kot gobe po dežju. Mesto ob reki je bilo podobno vojnemu taboru; prepolino je bilo vojakov in tujcev, ki so bili zdaj že v veliki večini. Osojnik, ki je bil v svoji samotni kralj, saj se njegovi domačiji še ni približal Italijan, se ni čudil, da se celo tako trdnih in klenih ljudi, kot je kovač Nejc, lotevata žalost in malodušje.

V očni sta si bila edina, da nič ne kaže, da bi se kaj spremenilo — le čakanje na novo vojno je lahko rešitev.

Ko sta si olajšala duši, je kovač plačal in naročil še en voz oglja. Osojnik se je poslovil.

Po drugem dnevu finala Davisovega pokala

Avstralci v vodstvu

V igri dvojic sta McNamee in Edmondson odpravila Nyströma in Simonssona

S prepričljiv zmagov v igri dvojic je Avstralija naredila lep korak proti osvojitvi letošnjega Davisovega pokala. McNamee in Edmondson sta z zelo dobro igro brez večjih težav strla odpor Švedov Jarryda in Simonssona, ki sicer veljata za zelo dober in uigran par. Včeraj pa sta bila Avstralca najbrž za vsakogar nepremagljiva, saj, kot je priznal sam njihov kapetan Fraser, sta odigrala eno svojih najboljših tekem, čeprav sta letos že osvojila prvo mesto v Wimbledonu. McNamee, ki običajno igra skupaj z McNameom (ta je sečaj poškodovan), je bil zares izvrsten, Edmondson pa mu je bil več kot v solidno oporo. Pri Švedih pa je odpovedal Jarryd, ki je kar trikrat odstopil nasprotnikom prednost servisa in je še pospešil konec dvoboja.

Po prvih dveh setih, ki sta se končala s 6:4 in 6:4, sta se Šveda opomogla in vodila z 2:1, nakar se je glede napak Jarrydu pridružil še Simonsson in spopada je bilo kmalu konec. Zadnji set se je namreč končal s 6:2. Dvoboj med avstralskima veteranoma in mladima Švedoma je trajal 104 minut.

Pred današnjim tretjim, odločilnim dnevnem je v najbolj kočljiv položaj zašel Šved Nyström. Dvajsetletni igralec, ki je v zadnjem hipu, v vrstincu polemik zamenjal Jarryda, kot drugega posameznika ekipe, ima «na grbi» poraz iz prvega dne proti Fitzgeraldu, kar prav gotovo ni okrepilo njegove samozavesti. Sedaj pa mora v prvem srečanju dneva nujno zmagati proti osemnajstletnemu Cashu, sicer bi si Avstralija predčasno zagotovila pokal. Če bo Nyströmu vendar uspel podvig bo Švedsku odločno na boljšem. Mats Wilander je namreč v zadnjih časih odlično napredoval tudi v igri na travnatih igriščih, kljub temu, da mu je šele 19 let.

Ob koncu včerajšnjega dvoboja sta kapetana obeh moštev izjavila naslednje: Neal Fraser (Avstralija): «Mislim, da lahko osvojimo Davisov pokal. Ni važno, s kakšnim izidom, ali s 3:2 ali s 4:1. Oba naša posameznika lahko prideta do odločilne točke. Hans Olsson (Švedska): «Gotovo smo zašli v težek položaj, a do konca manjkata še dva dogodka. Nyström lahko premaga Casha, na

ta pa bo odčel Wilander. Poudarjam pa, da nismo nikoli podcenjevali nasprotnikov, kot nekateri pravijo.» Medtem pa je angleška teniška zveza sporočila, da bo dvoboj prvega kola Davisovega pokala 84 med Anglijo in Italijo 24., 25. in 26. februarja v Telfordu, le nekaj kilometrov od Birminghama.

● **ITALIA - POLJSKA.** V okviru priprav na predolimpijski odbojarski turnir v Barceloni bo Italija igrala jutri v Parmi prijateljsko srečanje proti Poljski.

● **SLALOMA NI BILO.** Zaradi prehudega vetra je včerajšnji mednarodni ženski slalom v Sorški planini odpadel.

● **FRANCESCO MOSER** bo jutri odpotoval v Ciudad Mexico, kjer bo konec januarja skušal izboljšati svetovni rekord v enourni vožnji, ki ga je leta 1972 prav v tem mestu postavil Eddy Merckx.

V 11. kolu 1. jugoslovanske košarkarske lige Zopet tesen poraz Ljubljancev

V Sarajevu so za dve točki izgubili proti Bosni

Bosna — Olimpija 92:90 (53:47)

OLIMPIJA: Subotić 26, Hauptman 12, Todorović 13, Vilfan 28, Kotnik 10, Santelj 1.

SARAJEVO — Ljubljanska Olimpija še nikoli ni bila tako blizu zmage kot sinoči v 11. kol u prve jugoslovanske lige v Sarajevu proti Bosni.

Ljubljancev so namreč v zadnjih minutah dvakrat vodili za štiri točke razlike (83:79 in 85:81), te prednosti pa niso znali izkoristiti, tako da so potem tudi tesno izgubili z dvema točkama razlike.

V zadnjih sekundah sta pri metu odpovedala prav najboljša Olimpijska košarkarja Vilfan in Subotić ki sta zgrešila nekaj odločilnih košev in tako Olimpiji ni uspel velik podvig, ki bi dal moštvo novega samozaupanja. Predvsem pa bi bili za ljubljansko ekipo osvojeni točki še kako koristni za trenutno dokaj slab položaj na lestvici.

Kljub porazu pa gre omeniti, da so Ljubljancev tudi v tem srečanju pokazali napredek, kar daje dobro u-

pati za nadaljnje prvenstvene nastope. Naj omenimo, da sta bila sinoči v vrstah Sarajevčanov najuspešnejša Varajić, ki je dosegel 25 točk, in Benanaček (18).

Od ostalih sinočnjih srečanj vsekakor preseneča poraz Borca v Skopju proti Rabotničkimu, medtem ko sta Crvena zvezda in Šibenka po pričakovanju zmagali.

Danes bosta na sporedu ostali dve tekmi tega zadnjega kroga prvega dela prvenstva. Srečanje v Zagrebu med Cibono in Partizanom pa bosta neposredno prenašali tudi ljubljanska in koperska televizija s pričetkom ob 17. uri.

Bosna - Olimpija	92:90
Crvena zvezda - IMT	83:76
Rabotnički - Borac	106:91
Šibenka - Jugoplastika	80:70
Cibona - Partizan	danes
Budučnost - Zadar	danes

● **ZGLEDNA KAZEN.** Argentinska košarkarja Pablo Leon in Alberto Ciolli sta bila izključena za kar 99 let, ker sta pretepla sodnika. Domači

športni tisk piše, da je bila kaznen zgleđna.

15 let košarke v Ajdovščini

Košarka je prav gotovo eden izmed najbolj priljubljenih športnih panog v severno primorski regiji in še posebej v Ajdovščini, kjer je dosegla lepe uspehe.

Letos v Ajdovščini bodo proslavili 15 let košarke. Športni delavci iz Ajdovščine se namreč že dolgo pripravljajo na proslavo ob tej 15-letnici. V kinodvorani bodo pripravili razstavo, ki bo prikazala uspehe in razvoj tega športa, ki se je v Ajdovščini vznikal ravno v času velikih uspehov jugoslovanske košarke.

Predvideno je, da bodo v okviru proslave organizirali tudi košarkarski turnir, na katerega bodo povabili nekaj drugoligaških moštev.

Predvideva se, da bo sodelovala na turnirju tudi kaka zamejska ekipa.

Zico še ni ujel «Udinesejeve igre»

Zico je v Rio de Janeiru brazilskim časnikarjem izjavil, da se ni še privadil načinu igranja pri Udineseju. Brazilski as, kot pravi profesionalc, ni iskal nikakršnih polemik pri svoji oceni igre Udineseja. Dal je le objektivno in zelo izčrpno analizo o Udinesejevi igri. Dejal je, da je moštvo še dokaj nezkušeno. Priznal je tudi, da v zadnjih srečanjih ni igral najbolje zaradi gripe. O načrtih Udineseja pa je pristavil, da se moštvo lahko uvrsti med prvo šesterico in da lahko doseže tudi višje mesto in s tem tudi uvrstitev v pokal UEFA.

G. Chinaglia izključen do 28. 2. 84

Disciplinska komisija italijanske nogometne zveze je zaradi nešportnega obnašanja in izjav izključila predsednika Lazia Giorgia Chinaglio do 28.2.1984. Lazio pa bo moral plačati 12.500.000 lir kazni. V A ligi pa sta bila za dve koli izključena Podavini (Lazio) in Pedrinho (Catania). V B ligi pa sta za dve koli izključena Bivi (Catanzaro) in Chiara (Lecce), za eno kolo pa: Benedetti (Perugia), Cerone (Pescara), Maestripieri (Campobasso) in Todesco (Como).

Maradona kmalu zopet na igrišču

Argentinski nogometaš in vezni igralec Barcelone Diego Maradona, ki se je huje poškodoval med prvenstveno tekmo, bo zopet začel trenirati 3. januarja 1984. To je izjavil Cesar Luis Menotti, trener Barcelone. Maradona doslej gotovo ni imel sreče pri Barceloni. Komaj si je namreč opomogel po poškodbi gležnja (lani septembra), pa je bil žrtev nove poškodbe, ki mu jo je povzročil branilec Atletica Andoni Goicoechea.

Nogometaš ljubljanske Olimpije J. Voljč

«Ne bomo izpadli»

Včeraj nas je v redakciji obiskal nogometaš Janez Voljč, ki že osem let nastopa za ljubljansko Olimpijo. Voljč (letnik 1957) je svojo nogometno kariero pričel pri Cerknici nastopal je tudi za slovensko reprezentanco, leta 1975 pa je prestopil k Olimpiji.

«Prvi del jugoslovanske nogometne lige se ni končal najbolje za Olimpijo. Kje so vzroki tako slabe uvrstitve?»

«Mislim, da so vzroki v tem, ker smo v tej sezoni izgubili kar pet igralcev. Od le-teh pa so bili kar štirje nosilci igre. To so Elsner, Bošnjak, Budimčević in Iskra. Odsotnost takih starih igralcev bi verjetno tudi Hajduk, Dinamo ali kak drugi klub težko prebolel, ne pa Olimpija, ki je imela že takrat le 20 nogometašev. Sedaj pa jih ima le 15. To je bil vsekakor glavni vzrok. Drugič: sodniki so nas gotovo oškodovali vsaj za tri ali štiri točke.»

«Kako to?»
«Verjetno, ker so nas že prej odpisali.»

«Je prvenstvena lestvica realna? Katero moštvo vas je najugodnejše presenetilo, katero pa razočaralo?»

«Začel bi kar pri koncu. Najbolj me je razočaralo zabrebški Dinamo, ki je skoraj v celoti ohranil lansko moštvo, vseeno pa se je skoraj do konca z nami borilo na spodnjem delu lestvice. Najbolj prijeto na me je presenetila Rijeka. Verjetno ste pričakovali, da bom omenil Prištino. Pri tem pa je treba omeniti, da je izredno težko igrati v Prištini, kjer je skoraj nemogoče zmagati. Lestvica pa je po mojem realna. Velika četverica je popustila, zato ni več moštva, ki bi izstopalo.»

«Dosedanja značilno letošnjega prvenstva?»

«Značilnost tega prvenstva je gotovo velika izenačenost. Marsikateri menijo, da je bilo letos preveč grobe igre. S tem pa se ne strinjam. Kakovost igre pa je nekoliko padla.»

«Je prvenstvo odkrilo nove talente?»

«Letos zelo malo. Med mladimi igralci, ki so se izkazali, bi omenil

Čelica (Hajduk), Stojkovića (Radnički Niš) in seveda našega Katanca. To so trije nogometaši, ki bodo v našem nogometu gotovo nekaj pomenili.»

«Se bo Olimpija rešila pred izpadom iz lige?»
«O tem ne dvomim. Sicer pa o tem nihče ne dvomi tudi v Sloveniji. Mislim, da toliko smole v drugem delu prvenstva, kot smo jo imeli doslej absolutno ne moremo imeti.»

«Kaj menite o lepem uspehu jugoslovanske reprezentance in o možnosti le-te na sklepnem delu evropskega prvenstva v Franciji?»

«Zelo srečno smo se uvrstili na to evropsko prvenstvo. Že v Cardiffu smo izenačili osem minut pred koncem tekme, v Splitu pa smo doslej zmagovali gol kar v zadnji minuti. V Franciji mislim, da lahko naša reprezentanca nekaj le doseže, saj so se za sklepní turnir uvrstile objektivno slabše reprezentance od naše.»

«In še kaj menite o italijanskem nogometu in o italijanski reprezentanci?»

«Italijanska reprezentanca je bila letos gotovo največje razočaranje v Evropi. Ena zmaga v kvalifikacijah za evropsko prvenstvo, in še to proti Cipru, pomeni gotovo veliko razočaranje za svetovne prvake. Italijanski nogomet pa mi je všeč.» (B. Lakovič)

S srečanja Bor-Slovan

Društvi Bora in ljubljanskega Slovana sta se prejšnji teden srečali kar v sedmih prijateljskih tekmah. Na sliki: posnetek s prijateljskega srečanja članov

Moška odbojka na Goriškem

Januarja 1. divizija

Januarja se bo na Goriškem pričelo prvenstvo 1. moške odbojarske divizije, na startu katerega je letos kar pet slovenskih ekip (Naš prapor, Olympia, Val, Sovodnje in Soča). Ekipe so razdeljene na dve skupini, najprej pa bodo na sporedu boji v skupini B (pričetek 4. januarja), medtem ko se bo skupina A pričela šele februarja.

V skupini A so bile vključene ekipe z ožjega področja goriške občine do Krmina in sicer Val, Olympia, Libertas Gorica, Naš prapor, Lucinico, Libertas Capriva in Mossa. Napovedujejo, da bo prvenstvo precej izenačeno, zato je težko predvidevati, kateri ekipi bosta napredovali v finalni del za prestop v D ligo. Brez možnosti niso niti naše šesterke.

Naš prapor bo domače tekme igral v telovadnici Kulturnega doma ob četrkih (20. uri). Val v štandardski občinski telovadnici ob petkih (ob 19. uri), Olympia pa v isti telovadnici, vendar ob ponedeljkih s pričetkom ob 19.30.

Sarajevo je že nared za organizacijo velike športne prireditve - 14. ZOI

I. Se 41 dni nas loči od začeta 14. zimskih olimpijskih iger, ki bodo od 7. do 19. februarja 1984 v Sarajevu. V teh dneh, ko je sneg že obilno pokrival planine okrog glavnega mesta Bosne in Hercegovine in ko je tudi mesto samo odeto z belo odejo, so v Sarajevu zadnje mrzlične priprave na pričetek iger. Olimpijski objekti in naselja so dograjena, potrebne so samo še zadnje olepšave. Vse je v duhu nestrpnega pričakovanja in izpolnjevanja ter piljenja organizacijskih struktur ter konkretnih nalog za izvedbo te največje športne prireditve, ki je bila kdajkoli v Jugoslaviji. Obisk v olimpijskem mestu utrdi prepričanje, da Sarajevo in z njim vsa republika BiH živi za olimpijado. O tem ne govore le zunanji znaki, napisi, simboli, zastave; na to opozarjajo prebivalci, njihove besede

in obnašanje. Vtis je, da je postala organizacija olimpijskih iger skrb vseh občanov, ki hočejo dokazati, da je Jugoslavija sposobna organizirati tako mogočno prireditev. V tem smislu je mogoče razumeti tako vsestranski in vesposlošni interes tudi najpreprostejših ljudi. In o tem se je nekajkrat med rednimi obiski prepričal sam predsednik svetovnega olimpijskega odbora Samaranch, ki je večkrat izrazil prepričanje, da bodo sarajevske igre najuspešnejše olimpijske igre doslej.

Jugoslavija se zaveda, da je zanj to izjemna dogodek. Kot sta med našim obiskom v Sarajevu poudarila predsednik organizacijskega odbora olimpijskih iger Branko Mikulić

in podpredsednik Aziz Hadžihasanović, so igre priložnost, da se dokaže svetovni javnosti kvalitete in sposobnosti organizacije ter da se s tem opraviči zaupanje, ki je bilo Jugoslaviji izkazano, ko je bil leta 1978 sprejet sklep o dodelitvi organizacije zimskih iger mestu Sarajevu. Ni namreč naključje, da so zimske igre prvič v zgodovini zunaj kroga zahodnih industrijsko bogatih držav in da je bila Jugoslavija izbrana za prvega organizatorja v državah v razvoju. Hkrati je bilo poudarjeno, da je olimpijada velika priložnost, da se naravno bogato in prelepo območje Bosne in Hercegovine trajneje in dolgoročno usmeri v razvoj zimskega turizma. Izgrajeni so bili izjem-

no lepi objekti, olimpijske igre pa vsiljujejo, da se razvije primerna turistična ponudba na kvalitetni mednarodni ravni. Skrb, da bi omenjena prireditve sprožila pozitivne gospodarske posledice po zaključku iger, je zelo prisotna že danes, saj je bila ustanovljena posebna delovna organizacija s 3.000 zaposlenimi, kateri bodo predani vsi olimpijski objekti in na kateri bo slonelo glavno breme za najboljše izkoriščanje vseh struktur.

Ne nazadnje so postale olimpijske igre priložnost za afirmacijo jugoslovanske enotnosti. Mimo nekaterih dilem glede umestnosti tako zahtevne prireditve v težkem gospodarskem momentu, gre povedati, da so v iz-

gradnji objektov in v organizaciji sodelovali strokovnjaki, projektanti, gradbeniki, delovne organizacije in drugi iz vseh jugoslovanskih republik. Breme izgradnje so nosila podjetja iz vse države, posebej vidna je bila prisotnost podjetij iz Slovenije. Hkrati gre tudi podčrtati velik uspeh akcije donatorstva, s katero so v vsej Jugoslaviji zbrali znatna sredstva; samo v BiH se je odzvalo nad milijon in dvesto tisoč oseb, ki so prispevale za uspeh iger.

Na prvi pogled se zdi čudno, da je mogoče v osrčju Balkana prirediti zimske olimpijske igre. Vendar leži Sarajevo (mesto s približno 450 tisoč prebivalci) 518 m nad morjem v kotlini, ki je obkrožena z visokimi gorami Bjelašnico (2.067 m), Treskavicu (2.088 m), Jahorino (1.674 m), Trebevičem (1.629 m) in Romanijo (1.674 m), kjer se sneg pogosto zadržuje več kot pol leta. V meteorološki postaji na Bjelašnici zatrjujejo, da je bilo v času, ki je izbran za igre, v zadnjih sto letih vselej obilno snega. (Suadam Kapić) (Nadaljevanje sledi)

Okrogla miza • Okrogla miza • Okrogla miza • Okrogla miza • Okrogla miza

Jadran, «fenomen» ne samo naše športne dejavnosti temveč vse naše skupnosti

Skupina udeležencev naše okrogle mize

Nadaljujemo drugi del okrogle mize o Jadranu, ki so se je udeležili: dr. Drago Gantar (predsednik SZ Jadran), Rajmund Kralj (Jadranov tehnični vodja), Andrej Zagar (Jadranov trener), Peter Žerjal (kapetan Jadranovega članskega moštva), Marko Ban in Boris Vitez (Jadranova igralca), Henrik Lisjak (predsednik SD Kontovel), Igor Čuk (predsednik SD Breg), Mitja Race (predsednik SZ Bor), Antek Terčon (predsednik SD Sokol), Egon Kraus (predstavniki SD Polet).

Zakaj niso uspeli najeti Maura Čuka

Na odbor letijo hude kritike, da ni uspel najeti Čuka, ki bi moštvo še kako koristil...

Gantar: «O tem argumentu je bilo precej napisanega, še veliko več izgovorjenega in mnogo kritik so bili deležni tisti, ki so bili zadolženi, da bi to pobudo izpeljali. Lahko bi začel pri tem, kako se je pobuda zaključila. Ko so se vrata zaprla na način, na kakršen so se pač zaprla, smo ugotovili, da krogi in odločujoči činitelji okrog Bica niso imeli resnega namena odstopiti Čuka. Ugotovili smo in prepričan sem, da se v tej ugotovitvi ne motimo, da je šlo za čisto enostavno in golo maščevanje nad fantom, ki se pač ni uklonil njihovi želji, njihovem predlogu, da zapusti Trst. Glede razgovorov lahko rečem, da so bili precej odprti, da so potekali v nekem prijateljskem vzdušju, da smo naleteli na nekatere elemente, ki so bili pripravljeni Maura odstopiti. Ko pa smo se drugič, tretjič sestali, smo dobili vtis, da so to naklonjenost nekaterih članov njihovega odbora v lastnih vrstah nekoliko premleli in preresetali in da je počasi prihajalo do spremembe, tako da je v zadnjem trenutku prišlo do odkritega negativnega odgo-

Vzroki dosedanjega poprečnega starta

Po uspehih iz prejšnjih let, je letos Jadran pričel prvenstvo poprečno. Kateri menite, da so vzroki te krize slovenske združene ekipe?

Furlan: «Mislim, da je menjava trenerja relativnega pomena. Glavni vzrok za toliko porazov je po mojem mnenju dejstvo, da sta doslej manjkala, oziroma nista dala običajnega doprinosa tako Ivo Starc kot Danec. Poleg tega je Marko Ban doslej igral daleč pod svojimi sposobnostmi (medtem ko je bil Vitez vedno odličen).

Comici: «Če lahko govorimo o krizi (menim, da je namreč že mimo), sem

vora. Vprašanje je, če bi dobili Čuka, če bi ponudili, recimo, osemdeset ali sto milijonov. Še danes dvomim, da bi lahko prišlo do rešitve v tem smislu. Verjetno bi prišlo, toda mi smo vso zadevo od vsega začetka oslonili na drugačne kriterije. Nikoli nismo bili pripravljeni na zbiranje take vsote in se nismo hoteli odpovedati tistim načelom in kriterijem, na katerih se je takorekoč uresničila ideja Jadrana. Če bi do tega prišlo, kako bi našim fantom lahko pogledali v oči in odkrito zagovarjali naše principe? Vsak trenutek bi nam lahko očitali: za ta primer ste imeli denar, torej ni tistih finančnih težav, o katerih se vedno pogovarjamo in z njimi opravičujemo.»

Pogovori se bodo nadaljevali

In prihodnje leto, se bodo pogovori z društvom Bic okrog Čuka nadaljevali, sicer ne v obliki nakupa, ampak da bi k Jadranu prestopil na posodo?

Gantar: «Kaj bo možno za prihodnjo sezono, je veliko odvisno od tega, kaj Bic namerava s Čukom.»

Kraus: «Naš predlog je bil konkreten. Za Čuka smo ponudili dvakrat več od vsote, za katero ga je Kontovel pred leti odstopil, vendar so se nam pri tem smejali. Najprej so predlagali sto milijonov in kot zadnja najbolj ugodna ponudba osemdeset milijonov. Bila je gola utopija, da bi lahko tako vsoto zbrali, ne glede na to, kaj bi lahko ostali mislili. Zato smo za razgovore napeljali na posojilo, in sicer enoletno. Tedaj je namreč neki navijač ponudil svojo pomoč, če gre za sprejemljivo vsoto. Ko smo to predlagali Bicu, so odvrnili, da bodo pomislili, dokončen odgovor pa je bil — ne! Tudi moj vtis je bil ta, da niso hoteli pristati na

nobeno drugo inačico, razen tisto, ki so jo od vsega začetka zagovarjali.»

Novih odbornikov ni

Že lani je predsednik Gantar izjavil, da odbor potrebuje nove in sveže sile. Kaže pa, da večjega odziva ni bilo. Ni to znak, da je v našem športu vprašanje kadrov še kako zaskrbujoče, kajti ni dvoma, da ni Slovenca v Italiji, ki bi ne navijal za Jadran, neposredno, z delom v odboru, pa mu ne pomaga.

Kraus: «Rekel bi, da imamo veliko ljudi, ki se s športom ukvarjajo in ki so že tako angažirani pri svojih domačih športnih društvih, da nimajo časa, da bi lahko še pomagali Jadranu oz. kakemu društvu. Če upoštevamo, da so poleg tega nekateri angažirani še v drugih prosvetnih društvih ter organizacijah, je potem slika jasna. Moram reči, da smo nekaj ljudi dobili. Da jih ni več, je morda vzrok ta, da se ti 'neangažirani ljudje' nekje bojijo pristopiti k društvu, ker verjetno mislijo, da morajo imeti kdove kakšne izkušnje. Mislim pa, da bi se dalo marsikaj še narediti, če bi sprožili neko propagandno akcijo po sredstvih javnega obveščanja ali kako drugače začeli iskati osebne stike z ljudmi, za katere vemo, da so navdušeni navijači in niso angažirani, vsaj ne v veliki meri, pri drugih društvih in organizacijah.»

Terčon: «Še nekaj bi dodal. Menim, da je problem kadrov pri Jadranu popolnoma isti kot pri vseh naših organizacijah, tako športnih kot gospodarskih, kulturno-prosvetnih in političnih. Jadran pa ima za sabo največjo maso ljudi in če bi torej preko sredstev javnega obveščanja, od radia do časopisov apelirali nanje, mislim, da bi med njimi našli nekaj takih, ki bi priskočili na pomoč.»

Jadranovci med lansko prvenstveno tekmo proti Vicenzi

Jadran v domačih tekmah (na sliki: proti Stefanelu) letos ni igral najbolje

Race: «Mislim, da bi problemom kadrovanja v naših športnih in prosvetnih društvih uredništvo Primorskega dnevnika moralo posvetiti novo okroglo mizo. Vsekakor bi pripomnil, da moramo ob trenerskem kadru vzgajati tudi odborniškega. Zelo težko je do tehničnega, organizacijskega kadra priti z eno samo potezo, z eno samo akcijo ali preko sredstev javnega obveščanja ali kako drugače. Potrebno je določeno obdobje, potrebna je vzgoja, ki pa se mora začeti zelo zgodaj. Zato bi se tudi ob tem vprašanju morali globoko zamisliti in tudi izdelati strategijo, prav tako, kot to velja za tehnični, trenerski kader in vzgojo mladih športnikov.»

Kraus: «Menim, da so Jadranovi navijači posebno občinstvo: nemogoče je, da je v dveh, treh letih v Trstu med Slovenci nastalo tri tisoč poznavalcev košarke. Torej ne gre za tiste navijače, ki grejo na nogometni stadion, da se tam izživljajo. Po mojem mnenju gre za podzavest, ki potem prihaja do izraza s prisotnostjo na tekmah, da se navijači čutijo enakovredni z večinskim narodom. Nacionalni moment ima pri tem veliko vlogo. S tega vidika moramo torej gledati na to vprašanje in ne misliti, da bomo našli pomoč klasičnega navijača, ampak da bomo v odbor dobili človeka, ki hoče pomagati svojemu slovenskemu društvu.»

Race: «Še to bi dodal. Po mojem mnenju bi morali v naših mlajših selekcijah (recimo na primer do 14. leta starosti), nujno uvesti zbor staršev. Opažamo, da starši spremljajo otroke, dokler toliko ne odraste, da lahko sam prihaja na treninge in tekme.

Zatem pa jih ni več in izgubimo vsak stik z njimi. Ena izmed oblik pa bi lahko bil prav zbor staršev, ki bi lahko prevzel določene funkcije.»

Zagar: «Strinjati bi se z mnenjem, češ da se nekateri verjetno bojijo, da organizacijsko niso sposobni, da si kakšno nalogo prevzamejo in jih zato ni zraven. Če bi ubrali pot čisto konkretnih zadolžitvev in pa osebnih stikov, pot osebnega pogovora in zainteresiranemu povedali, za kaj bi bil konkretno zadolžen, pa bi bila akcija verjetno uspešna.»

Sklepna misel

Sklepna misel ob tej okrogli mizi.

Race: «Osebo in tudi v imenu društva, ki ga zastopam, bi žele, da bi probleme Jadrana vedno uokvirjali v probleme zamejske košarke.»

Terčon: «S takimi okroglimi mizami bomo samo utrdili zavest, kjer je še ni, da je Jadran res ekipa nas vseh.»

Čuk: «Mislim, da so te okrogle mize zelo potrebne, če ne za drugo, da si vsaj nekoliko razjasnimo pojme, da slišimo tudi mnenje ostalih društev. Razširili bi jih lahko tudi na druge probleme in panoge, in upam, da se bo to zgodilo v bližnji prihodnosti.»

Kraus: «Zdi se mi, da je bila ta okrogla miza 'zelo pozitivna', ker je osvetlila marsikateri položaj, s katerim zlasti Jadranovi navijači niso bili seznanjeni. Osvetlila je hibe, težave in navsezadnje tudi perspektivo.»

Zagar: «Meni kot trenerju je na podlagi vse te diskusije najbolj v interesu to, da se čimprej formira skupina ljudi, ki bo zadolžena za ta program, za perspektivo, da se ta program izdela v dogovorjenem času, da društva dajo svoje pripombe, tako da bi se že v maju konkretno pogovarjali o naslednji sezoni.»

Gantar: «Taka okrogla miza, posebno še tale, je po mojem mnenju prikazala, da obstajajo problemi in iz posegov vseh, ki so pri njej sodelovali, je jasno razvidno, da problemi obstajajo. K temu lahko rečem le to, da sedaj pokažimo še dobro voljo, zvrhano mero dobre volje in se lotimo reševanja teh problemov.»

Okroglo mizo vodil: Branko Lakovič; sodelovala: Danilo Bizjak in Igor Može.

Kaj pa o našem združenem moštvu menijo italijanski kolegi?

Izkoriščamo priložnost okrogle mize o Jadranu, da vam posredujemo mnenja o naši združeni ekipi italijanskih kolegov, ki vsa ta leta zvesto in temeljito spremljajo razplete v C-1 ligi. Na vprašanja pa so odgovarjali: Franco Stibiel in Giuliano Comici («Trieste Sport»), Roberto Degrassi («Il Piccolo») ter Riccardo Furlan («Radio Express»).

Vzroki dosedanjega poprečnega starta

Po uspehih iz prejšnjih let, je letos Jadran pričel prvenstvo poprečno. Kateri menite, da so vzroki te krize slovenske združene ekipe?

Furlan: «Mislim, da je menjava trenerja relativnega pomena. Glavni vzrok za toliko porazov je po mojem mnenju dejstvo, da sta doslej manjkala, oziroma nista dala običajnega doprinosa tako Ivo Starc kot Danec. Poleg tega je Marko Ban doslej igral daleč pod svojimi sposobnostmi (medtem ko je bil Vitez vedno odličen).

Comici: «Če lahko govorimo o krizi (menim, da je namreč že mimo), sem

mnenja, da jo je bilo pričakovati. Jadran sestavlja namreč skupina igralcev, ki že vrsto let igra na visokem nivoju, zato je bilo predvidovati določeno utrujenost. Iz tehničnega vidika bi dejal, da se igra 'Zagarjevega Jadrana' v obrambi ne razlikuje dosti od 'Splihalovega Jadrana', medtem ko je različna v napadu, kjer vztraja Zagar včasih pri bolj umirjenem ritmu. To pa je v začetku povzročalo nekaj težav igralcem, ki niso bili več navajeni tako igrati. Poleg teh vzrokov, bi omenil še dejstvo, da so se ostale ekipe znatno okrepile, kar pa za Jadran ne velja.»

Stibiel: «Kljub vsej simpatiji, ki jo gojim do Jadrana, sem mnenja, da je ekipa prišla do zaključne postaje. Jadran je namreč dosegel največ, kar je bilo mogoče doseči, v pogojih, ki so mu bili dani.»

Degrassi: «Mislim, da sta tu dva vzroka: tehnični (menjava trenerja; izguba Krausa, omejen doprinos Daneca ter neizkušeneš Rauberja, zaradi česar je ekipa šibkejša pod košem) in psihološki (po tolikih uspehih so igralci utrujeni in demotivirani), ki je mogoče še pomembnejši od prvega.»

Možnosti za izhod iz tega stanja

Kakšne pa so po vašem mnenju možnosti za izhod iz tega stanja?

Furlan: «Mislim, da čudeži niso mogoči. Jadran pa ima sedaj nedvomno veliko prednost, da ni več strašilo za ostale ekipe, ki se ne pripravljajo posebej, da bi ga z ustavile.»

Comici: «Rešitev je ena sama: Mauro Čuk. Samo ta igralec bi rešil Jadranove probleme pod košem. Še sedaj ne razumem, kako se Jadranu ni uspelo pogoditi z društvom Bic. Ko bi jaz bil v vodstvu Jadrana, bi se

tedaj celo odločil za zamenjavo Vitez - Čuk, saj bi za položaj krila lahko našli alternativne rešitve, medtem ko jih za centra (iz raznih vzrokov) ni.»

Stibiel: «Prenehati z avtarhijo. Za Banom in Vitezom, ki sta edina res izredna igralca v skupini, v kateri igra Jadran, ni med mladimi slovenskimi košarkarji nobenega takega talenta.»

Degrassi: «Ekipa je že na dobri poti, da sama pride iz krize. Na zadnji tekmi proti Budriu smo celo spet videli Jadranovih deset minut, ko so jadranovci dobesedno zmlili nasprotnika. Tega od lanskega prvenstva še nismo videli.»

Kaj lahko pričakujemo?

Kaj še lahko pričakujemo od Jadrana v tem prvenstvu?

Furlan: «Jadran si še lahko opomore in pride do vrha lestvice. To

pa bo zelo težko, ker jadranovci imajo v povratnem delu kar pet neposrednih spopadov na tujem igrišču.»

Comici: «Teško je reči, kam še lahko pride Jadran. Stanje je še zelo nejasno, saj je sedem ali osem ekip, ki lahko še upa na vstop v play-off. Odločali bodo vsekakor neposredni spopadi.»

Stibiel: «Imam zaupanje v to ekipo, ki mi je bila vedno všeč. Sicer dvomim, da se bo uvrstila med prvo četverico, lahko pa pričakujemo nekaj karakternih nastopov in še marsikatero zadoščenje za navijače.»

Degrassi: «V prvenstvu ni izrednih ekip, zato ima Jadran možnost, da popravi ta slab začetek, seveda le v primeru, da zaigra kot v lanskem prvenstvu. Vsekakor bi se moral uvrstiti prav gotovo nad polovico lestvice.»

Pripravil
Marko Oblak

Naročnina: Mesečna 9.000 lir - celoletna 108.000 lir - V SFRJ številka 10.000 din, naročnina za zasebnike mesečno 100.000, letno 1000.000 din, za organizacije in podjetja mesečno 140.000 letno 1400.000 din.
Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374
Za SFRJ - žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st., viš. 23 mm) 39.000 lir. Finančni in legalni oglaš: 2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglaš: 550 lir beseda. Ob praznikih: povisek 20% IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sočutja po formatu Oglaš iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku ali upravi, iz vseh drugih dežel v Italiji pri SPI.

primorski dnevnik

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481)83382 - 85723
ČEDAD Stretto De Rubes 20
Tel. (0432) 731190
Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja in tiska ZTT Trst
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

28. decembra 1983

Papež Janez Pavel II. pri zapornikih v Rebibbii

«Za nas je ta dan drugačen in najlepši» je v svojem pozdravu dejal politični zapornik

RIM — «Nihče med nami ne more prikriti radovednosti, ki nas spremlja ob tem srečanju,» je v uradnem pozdravu papežu rekel politični zapornik 25-letni Luca Onesti. «Za nas je ta dan različen od drugih dni in ga bomo kot najlepšega ohranili globoko v našem srcu,» je še dodal.

Papež Janez Pavel II. je ob 10. uri stopil v prenov-

ljeno cerkev v zaporu Rebibbia v Rimu, kjer ga je sprejelo okoli 400 zapornikov izžrebanih izmed 1.500, kolikor jih je sedaj zaprtih. Zaporniki so papeža čakali kakšne pol ure in so v svoji nestrpnosti, kdaj bo prestopil cerkveni prag, kar štirikrat zaman zaploskali. Po masi so poklonili papežu iz 5.000 vžgalic narejeno lad-
jico.

Papež je v svojem nagovoru poudaril pravico zapornikov do pravičnega ravnanja z njimi in naglasil možnosti, ki jim morajo biti dane, da se vključijo v družbeno življenje. V tej smeri je bilo pod blagodejnim vplivom krščanstva že mnogo postorjenega, preostalo pa še čaka na uresničitev. Papež se je zavzel za spoštovanje človeškega dostojanstva zapornikov in poudaril, da je Cerkev na strani tistih, ki se zavzemajo za takšen razvoj zaporov, kjer bodo spoštovanju pravic in dostojanstva človeka namenjeni vedno večji prostor.

Praden je papež prišel do svojega stola pri oltarju, se je rokoval s številnimi zaporniki. Od nekaterih je prejel tudi pisma. Med njimi tudi takšna, v katerih je bila prošnja za pomilostitev.

Ob slovesu se je spomnil zapornikov po drugih zaporih v Italiji in v inozemstvu in jim zaželel vse dobro v novem letu.

Agca je pokleknil...

RIM — Včeraj dopoldne je papež Janez Pavel II. obiskal svojega atentatorja izpred dveh let, Turka Agco. Sestanek je bil v nalašč za to priložnost urejeni samici v zaporu Rebibbia. Papež in njegov napadalec sta si sedla drug drugemu nasproti na dva stola in se pogovarjala 20 minut. Če prištevamo še fotografiranje in filmanje ob sklenitvi pogovora sta bila papež in Agca skupaj 20 minut. Ves ta čas so bila vrata celice odprta. Pogovarjala sta se tako potihoma (kot da bi bila pri spovedi, izhaja iz vatikanskih virov), da papeževo spremstvo (kardinal Poletti, msgr. Martin in šef nadzorstva v Vatikanu Camillo Cibir, navošč je bil tudi predstavnik ministrstva Nicola Amato, odgovoren za zapore) sploh ni moglo razločiti, o čem je tekla beseda. Ob koncu pogovora je Agca pokleknil in papežu poljubil roko. Pogovor je bil tajen in bo takšen tudi ostal.

Časnikarjem, ki so ga pričakali pred zaporom je papež dejal, da se je Agca pokesal. Ni mu dal božjega blagoslova, pač pa mu je oprostil. Agca si je pridobil moje zaupanje, je dejal papež.

Medtem je turški časnik Milliyet zapisal, da Agca ni navaden atentator na papeža, ampak morilec, ker je ubil njihovega direktorja.

«Noi donne» papežu v dar

RIM — Z januarjem bo tudi papež Wojtila dobival revijo «Noi donne», ki jo izdaja UDI-ZZI brezplačno. Na pobudo sodelavke Sandre Milo je uredništvo sklenilo podariti Janezu Pavlu II. enoletno naročnino. «Posiļljamo Vam revijo v dar — piše v spremnem pismu — da bi spoznali, da vaš koncept žene in ženske na tem našem planetu ne obstaja. Upamo, da Vam bo revija pomagala v odkrivanju prave ženske, tiste, ki se sooča s trpljenjem in ljubeznijo, s strahom in s srečo, s pogumom, da govori resnico.»

Uspešna akcija rimskih karabinjerjev Spodletel poskus ugrabitve: 5 aretiranih

RIM — Jetnišnica je bila nared, žrtve izbrana, počakati je bilo treba le na primerno priložnost, da bi lahko uresničili zločinski naklep. Sen Fulvia La Penne, Daria Guernerija, Angela Bricchija, Francesca De Meisa in Pietra Corongiuja pa je skopnel v božični noči ob hitri in učinkoviti akciji karabinjerjev, nada o mastni odkupnini se je v hipu spremenila v zapor kot edino perspektivo.

Peterica, kateri so karabinjerji rimske legije prekrizali račune, je načrtovala ugrabitve grofice Silvie Carradini Cardelli hčerke bivšega predsednika družbe Alitalia, sestre bivšega komunističnega poslanca in žene rimskega grofa Francesca Cardellija.

Namig o možni ugrabitvi je karabinjerjem prišel na uho pred dobrim mesecem. Daljša preiskava, v kateri je sodelovala tudi obveščevalna služba SISDE, je pokazala, da je peterica temeljito pripravila svoj naklep in med drugim izkopala tudi podzemski bunker na opuščnem zemljišču nedaleč od Rima, kamor naj bi zaprli grofice.

Sprva je kazalo, da bodo banditi izvedli svoj načrt v noči od 17. na 18. december, pozneje pa so se o predelili za božično noč. Karabinjer-

ji, ki so jim pripravili past, pa so jih onesposobili, še preden so naklep začeli uresničevati.

Od aretirane peterice je imel le La Penna doslej opravka s pravico. Po daljšem zasliševanju so vsi že priznali zločinski načrt, priznali pa so baje tudi, da so nameravali zahtevati dve milijardi lir odkupnine.

Lakota streže po življenju milijonom prebivalcev južno od saharske puščave

PARIZ — Generalni tajnik mednarodne zveze za pomoč Sahelu Mariko se je pogovarjal z italijanskimi časniki in jih povabil, naj bi Italija v okviru sredstev, ki jih je namenila za boj proti lakoti v svetu, kupila 10 cistern po 15.000 litrov, 10 po 5.000 litrov, 18 velikih tovornjakov in en tovornjak za prevoz popravljalnega orodja, ki bi jih nujno rabili za prevoz pitne vode in žita v deželah, ki južno od Sahare

trpijo zaradi suše in lakote.

Sedanja suša, ki je povzročila večjo škodo kot tista pred desetimi leti, je udarila predvsem po prebivalcih južnega Nigra. Pomoči pa so potrebni tudi Čad, Mali in Mavritanija, je povedal Mariko. Če ne bodo takoj zagotovili učinkovitega prevoza, bo blago, ki so ga pripeljali z ladjami in letali, ostalo v skladiščih, te države pa bodo doživele nepopravljiv udarec.

Suša ogroža življenje dveh milijonov prebivalcev v severnem Maliju, prav toliko v Nigerju in v drugih prostranstvih ob robu puščave Sahara, kot so Tamesna, Menaka, Gao, Mopti, Kayes. Očividci pripovedujejo, da se ponavljajo dogodki izpred desetih let, ki so o njih sodili, da so za vedno pozabljeni. Matere iščejo proso, ki so ga termite znosili v svoja mravljišča, otroci ne hodijo več v šolo, zaradi suše se je cena živine občutno znižala, žita pa neskončno dvignila. Živinorejci razpravljajo črede za majhen denar. Ovce so po 1.000 lir, goveda pa po 20 tisoč lir. V mnogih vseh so ostale samo matere z otroki: moški so odgnali črede na jug v upanju, da jih bodo rešili. Po zdravstveni plati položaj ni bil še nikoli tako dramatičen, kot je sedaj. Zdravniki v krajih Bamako in Niamey se borijo, da bodo lakota in ošpice pomorile vse otroke v starosti do pet let.

Vroč veter, ki piha iz Sahare, je v širini 5.000 km potisnil mejo puščave za več kot 100 km bolj na jug. Alj je sedanja suša res samo šiba božja, ali pa so napredovanje puščave in s tem pojav suše omogočile večnacionalne družbe, ki so porušile naravno ravnovesje v teh krajih, ker so izsekale gozdove, zasadile arašide in na druge izkoriščevalske načine oropale naravo, ki se sedaj maščuje.

Umetni sneg, dobičkonosen posel

WASHINGTON — Ministrstvo za kmetijstvo jih ne vpisuje v svoje sezname, niso omenjeni v nobeni enciklopediji, njihovi posli pa zlasti v zimskem času bujno cvetijo. V ZDA jim pravijo «snežni farmerji», morda zato ker «proizvajajo» sneg, morda zato, ker je bil sneg vselej bolj povezan s podeželjem kot z mestom, morda ker prihajajo na delovno mesto s traktorji, cisternami in brizgalnami.

Morda pa gre vzrok tega imena iskati v dejstvu, da si je umetni sneg izmislil pravi farmer s Floride. Bilo je sredi tridesetih let in Florido je pestila huda suša. Možakar je zato napeljal cevi do svoje plantaže pomaranč in zalival svoja žlahtna drevesa z vodo, ki je pod pritiskom šla skozi zelo drobno rešeto. V tem boju je človek včasih zmagal kakšno rundo, marsikateri krog pa si je zagotovila suša. «Naravni tok» stvari pa je prekinil nepričakovan dogodek: neke noči se je tempe-

ratura približala ničli in ko se je naslednje jutro farmer podal na plantažo bi ga presenečenje skorajda vrglo na tla: plantaža je bila pokrita s plastjo pravega belega snega.

Odtlej stvari niso bile več prepuščene naključju. Drugi farmer, navdušen smučar je napravo preizkusil na smučiščih v Connecticutu. Bil je začetek nove gospodarske dejavnosti.

Američani so znani po tem, da iz vsega naredijo «business». Stevilo «farmerjev snega» je naraslo, naprave so prodali tudi v Evropo, na pomoč pa so jim priskočile tudi dokaj blage zime brez obilnih snežnih padavin. Proizvodnja umetnega snega je donosen posel, vendar pa je — ugotavljajo organizatorji smučarskih tekmovalj in upravniki zimskošportnih centrov — vseeno ceneje plačati farmerja kot trpeti škodo, ki jo povzroča pomanjkanje snega.

Miki Muster:

Gusarji

(46.)

Andropov in Reagan osebnosti leta?

NEW YORK — Ronald Reagan in Jurij Andropov sta osebnosti leta. Tako meni ameriška revija Times, ki vsak konec leta podeljuje priznanje tistim, ki so v dobrem in v slabem pogojevali dogodke prejšnjih 12 mesecev. Po mnenju urednikov revije so zaostreni odnosi med SZ in ZDA zasenčili vse ostale dogodke v letošnjem letu, državna voditelja pa je revija izbrala kot simbol te zaostrenosti.

Ne žali karabinjerjev

PALERMO — Ker je v tipični italijanski gesti pokazal roge karabinjerjem, so ga obsodili pogojno na sedem mesecev zapor. Protagonist ne navadnega procesa je sicilski kmet Giovanni Di Gaetano, ki se je skušal pred palermkim sodiščem zaman izgovarjati, da je šlo le za neke vrste maščevanje karabinjerju, ki naj bi zalezoval njegovo soprogo.

V Franciji zaplenili 24 kg kokaina

PARIZ — V Bayyonu, kraju ob atlantski obali, so odkrili 24 kg kokaina v vrednosti 200 milijonov francoskih frankov, kar ustreza 40 milijardam lir. Mamilo je v avtomatski shrambi prtljage na železniški postaji odkril čuvaj. V skladu s pravilnikom je namreč odprl vratica avtomatskega prtljažnika, ker je bil kovček v njem shranjen več kot 48 ur.

V Parizu ukradli 30-mm topa

PARIZ — Nezanca sta 22. decembra v skladišču na letališču Charles De Gaulle ukradla dva 30-milimetrska topa, ki sta bila razstavljena in spakirana, da bi ju poslali v Španijo. Tatova sta bila zakrinkana in eden je bil podoben predsedniku Mitterrandu. Orožju je manjkalo nekaj delov, prav tako ni bilo municije. Takšni so namreč mednarodni predpisi za trgovino z orožjem.